

Dnr 2013/116

§ 64 Bildande av naturreservat Sjöberget i Borlänge kommun**Beslut**

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Borlänge Kommun det område som framgår av bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara *Sjöberget*.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Borlänge Kommun med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter ska gälla för naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart, även om de överklagas.

Borlänge kommun fastställer, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Förvaltare av reservatet ska vara Borlänge Kommun.

Sammanfattning

Uppgifter om reservatet

Namn	Sjöberget
Län, kommun	Dalarnas län, Borlänge kommun
Fastigheter	Kvarnsveden 3:228, del av Kvarnsveden 3:149 samt del av Kvarnsveden 3:4
Lägesbeskrivning	Cirka 4 km norr om Borlänge centrum. Avgränsas i söder av stadsdelen Kvarnsveden och i nordväst av Bysjön
Areal	62 ha
Fastighetsägare	Borlänge kommun
Naturvårdsförvaltare	Borlänge Kommun
NVR-id	2030969

Beskrivning av området

Sjöberget ligger cirka 4 km norr om Borlänge centrum och avgränsas i söder av stadsdelen Kvarnsveden och i nordväst av Bysjön. Områdets tätortsnära läge gör att det nyttjas mycket av allmänheten för promenader och rekreation och av skolor i deras utbildning.

Sjöberget reser sig som en markant bergsknalle i norra utkanten av stadsdelen Kvarnsveden. Högst uppe på berget finns ett vattentorn men tornet och markområdet närmast det ingår inte i reservatet. Berget är skogsklätt och domineras av granskog som i vissa delar är omkring 150 år gammal. På toppen av berget finns hällar i dagen och skogen domineras här av tall.

Områdets läge nära Kvarnsveden och Övermora by gör att det genom tiden har påverkats av människor på olika sätt. Sjöberget förefaller aldrig ha varit kalavverkat men skogen bär spår från genomhuggningar, vedhuggningar och plockning av vindfällan. På senare tid har två mindre skiften avverkats helt. Runt sekelskiftet var hela området inhägnat och användes för bete. Då hade skogen en mer öppen karaktär men har sedan omkring 1912 fått växa igen. I delar av området är spåren rikliga från brytning av sten till grunder för byggnader.

Det ur biologisk synvinkel viktigaste partierna är den gamla granskogen som finns i södra och norra delarna och som idag håller nyckelbiotopskvaliteter. Mängden död ved i form av lågor, högstubbar och stående döda träd ökar ständigt. Flera rödlistade arter som är knutna till död ved har påträffats. Gränsticka, rynkskinn, ullticka och doftskinn är klassade som *Nära hotad (NT)* i rödlistan och är alla beroende av lågor av framförallt gran. Andra arter som finns och ofta knyts till äldre barrskogar är ögonpyrola och violettgrå tagellav (NT).

Sammantaget har området höga sociala, biologiska och pedagogiska värden. Det finns goda möjligheter att bevara och utveckla områdets upplevelsevärde för besökare. Med en anpassad skötsel kan värdet för rekreation och friluftsliv utvecklas i samklang med naturvärdena samtidigt som den biologiska mångfalden stärks.

Genom skogens karaktär av orördhet och att den under lång tid har fått utvecklas fritt ger miljön en bra bild över hur en naturlig skog kan se ut. Detta är av stort pedagogiskt värde med tanke på hur lite skog som idag finns som inte är påverkat av ett rationellt skogsbruk.

Syften

Syftet med naturreservatet är att :

- Bevara ett tätortsnära naturområde med höga biologiska värden
- På lång sikt bevara och öka områdets naturvärden och den biologiska mångfalden genom att skydda och utveckla naturen i området enligt skötselplanen
- Ovanstående syften överensstämmer med Miljöbalken 7 kap 4§

Syftet uppnås genom:

- föreskrifter som undantar området från skogsbruk, exploatering och annan verksamhet som inverkar negativt på områdets natur- och upplevelsevärden.
- skötsel enligt skötselplanen som syftar till att bevara och utveckla områdets naturvärden samt att tillgängliggöra det genom markerade stigar och information.

För att kontrollera att syftena uppnås ska uppföljning göras av skötselplanens kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus.

Skäl för beslutet

- Området är av intresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kapitlet 6 § första stycket miljöbalken.
- Området har genom sitt tätortsnära läge en stor betydelse för rekreation, friluftsliv och pedagogisk verksamhet.
- Området har en variation av biotoper och har uppnått en ålder som skapar goda förutsättningar för en hög biologisk mångfald.
- De miljökvalitetsmål som berör aktuellt område är, levande skogar, god bebyggd miljö samt ett rikt djur- och växtliv
- Om ovanstående skäl i vissa lägen står i motsats till varandra skall den biologiska mångfalden prioriteras.

Avvägning mellan allmänna och särskilda intressen

Området är av stort allmänt intresse genom sitt tätortsnära läge och den variationsrika naturen. Det tätortsnära läget gör området tillgängligt för det rörliga friluftslivet och skolor för sin pedagogiska verksamhet. Miljövariationen och skogens ålder skapar förutsättningar för en hög biologisk mångfald. Områdets värden och naturreservatets syften är sådana att de kräver ett långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas.

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Borlänge kommun att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoseas.

Reservatföreskrifter

Föreskrifterna gäller utöver annan lagstiftning.

Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

1 § Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. avstycka fastighet eller tomt
2. gräva, schakta, anordna upplag eller på annat sätt skada/påverka mark och vatten
3. uppföra helt ny byggnad eller anläggning på mark eller i vatten som inte är avsedd för friluftslivets behov
4. uppföra mast eller antenn
5. sprida gödsel, aska eller bekämpningsmedel
6. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
7. dra fram mark- eller luftledning

Punkten 1:5 och 1:6 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insekts-bekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

2 § Ägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning enligt gällande riktlinjer för utmärkning av reservatet, underhåll av vandringsstigar och uppsättning av informationstavlor eller andra anordningar för friluftslivet
2. utförande av åtgärder enligt fastställd skötselplan
3. undersökningar av markslag, landskapselement, växt och djursamhällen samt arter

Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om allmänhetens rätt att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

3 § Det förbjudet inom naturreservatet att:

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål
2. skada växande, döda, stående eller liggande träd och buskar

3. insamla växter och ryggradslösa djur i annat syfte än utbildning eller forskning.
4. framföra motordrivet fordon eller att cykla, förutom på vägen till vattentornet.
5. rida
6. elda på annan än anvisad plats

Föreskrifterna under 1-3 §§ utgör inget hinder för de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet eller att.

Motiv och förtydliganden till föreskrifter

Den gamla skogen på Sjöberget skall i princip få utvecklas fritt. Skötselplanen medger dock en viss inriktning på lövskogsskötsel på några skiften med yngre skog och lövskogsdominans. Andra fysiska ingrepp såsom schaktning, uppförande av byggnader, master och ledningar skall inte medges. Skogsbruksåtgärder med spridning av olika kemiska hjälpmedel ska inte användas inom reservatet. Bekämpning av sk skadeinsekter ska heller inte utföras. Dessa åtgärder bedöms missgynna den tilltänkta utvecklingen av områdets ekosystem. Eldning kan innebära okontrollerad brandspridning och får inte ske utanför anvisad plats.

Inom reservatet är det tillåtet att plocka ej fridlysta blommor, matsvampar och bär. Förbudet mot ridning, cykling och körning med terrängfordon motiveras av risken för markskador i ett känsligt område.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Borlänge Kommun skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel. Naturvårdsförvaltare ska vara Borlänge Kommun i Dalarnas län.

Ärendets handläggning

Borlänge kommun uppmärksammade Sjöbergets skogliga naturvärden 1990 då kommunen lät göra en inventering av värdefulla skogsområden. En beskrivning av Sjöbergets värden finns i rapporten "Inventering av skyddsvärda skogsområden i Borlänge kommun" som Rolf Lundqvist skrev på uppdrag av miljöskyddskontoret. I rapporten var Sjöberget ett av de områden som klassades högst.

I början av 90-talet fanns det planer på avverkningar i området. Efter ett omfattande engagemang av Sjöbergsgruppen som var en sammanslutning av skola, barnomsorg och föreningsliv i Kvarnsveden kom det till stånd en markbytesaffär mellan Borlänge kommun och markägaren Stora Skog. Stora delar av berget blev på så sätt räddat från avverkningar.

Även om Stora Skog var den dominerande markägaren fanns det flera mindre privatägda skiften på berget. Borlänge kommun arbetade under lång tid med att försöka överens med markägarna om ett markförvärv. Det har dröjt ända fram till dags dato innan övriga markfrågor kunnat lösas. När fler-

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2013-03-26

talet markfrågor var lösta kunde kommunen lägga fram förslaget till reservatsbildning, vilket var syftet när markförvärven påbörjades. Under ärendets handläggning har kontakter skett med handläggare på länsstyrelsen och naturvårdsverket. Markförvärven har till 50% bekostats av staten. Länsstyrelsen har varit behjälplig i detta arbete liksom i detaljutformningen av beslutshandlingarna.

Övrigt

Detta beslut har fattats av Kommunstyrelsen i Borlänge Kommun § 70, 2013-03-26.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Dala-Demokraten och Borlänge-Tidning i enlighet med 27 § förordningen om områdesskydd m.m. enligt miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Dalarnas län genom skrivelse till Borlänge Kommun, enligt anvisningar i bilaga 4.

Borlänge kommun kan med stöd av 7 kap 7 § medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet om det finns särskilda skäl.

Kommunstyrelsens beslut är enligt näringslivs- och planutskottets förslag.

Beslutsunderlag

- Protokoll näringslivs- och planutskottet, 2013-02-18, § 11
- Beslutsunderlag, Bildande av naturreservat sjöberget i Borlänge kommun,
- Bil 1 Översiktskarta
- Bil 2 Beslutskarta
- Bil 3 Skötselplan
- Bil 4 Anvisningar för att överklaga beslutet

Förslag till beslut vid sammanträdet

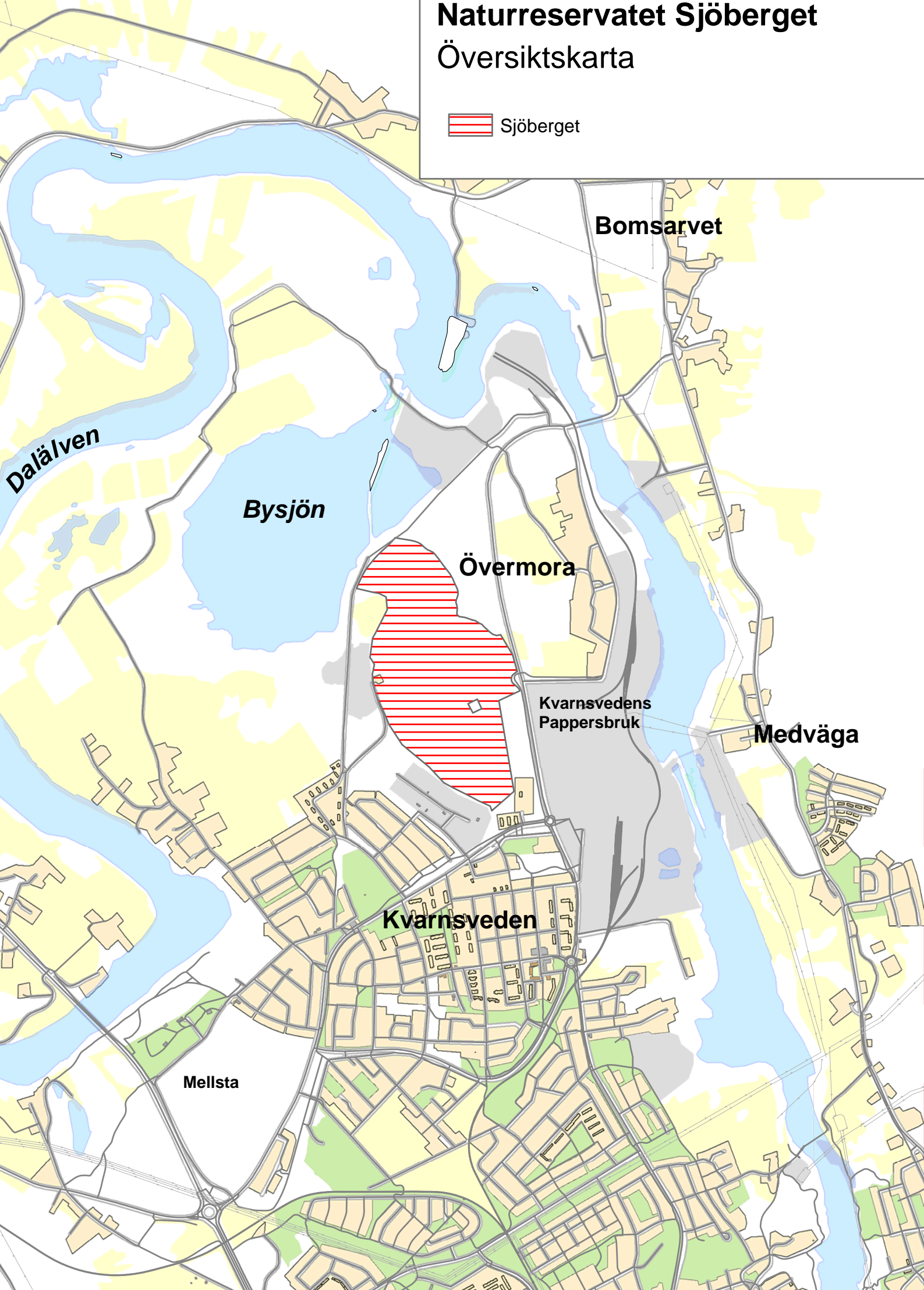
Marie Edenhager (SD) yrkar bifall till förslaget.

Skickas till plan- och markkontoret

Naturrestervatet Sjöberget

Översiktskarta

 Sjöberget

Naturreservatet Sjöberget

Area: 62 hektar

Beslutskarta

Tillhör kommunstyrelsens beslut xx§ 2013-xx-xx

Teckenförklaring

- Gräns för naturreservat
- Gator och vägar
- Byggnader
- Vatten
- Fastighetsgräns
- Höjdkurvor

Bysjön

Övermora

Kvarnsveden

Kvarnsvedens Pappersbruk

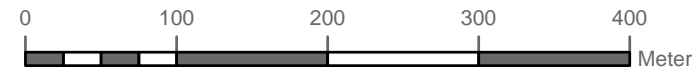
3:149

3:228

3:149

3:149

3:4

Skötselplan för naturreservatet Sjöberget

-förslag till beslut

Innehållsförteckning

1 Beskrivningsdel

- 1.1 Uppgifter om reservatet
- 1.2 Historisk och nuvarande markanvändning
- 1.3 Områdets bevarandevärden
 - A. Biologiska värden
 - B. Geovetenskapliga värden
 - C. Kulturhistoriska värden
 - D. Friluftsliv och sociala värden

2 Plandel

- 2.1 Syftet med reservatet
- 2.2 Indelning i skötselområden
- 2.3 Anläggningar för friluftsliv
- 2.4 Uppföljning
- 2.5 Finansiering
- 2.6 Skötselkarta

1 Beskrivningsdel

1.1 Uppgifter om reservatet

Namn	Sjöberget
Län	Dalarna
Kommun	Borlänge
Fastigheter	Kvarnsveden 3:228, del av Kvarnsveden 3:149, del av Kvarnsveden 3:4,
Areal	62 ha
Fastighetsägare	Borlänge kommun
Läge	Cirka 4 km norr om Borlänge centrum.
<u>Markslag</u>	Areal (ha)
Barrskog	53,5
Lövskog	8,5
Prioriterade bevarandevärden	<ul style="list-style-type: none">▪ Rekreation och friluftsliv▪ Biologisk mångfald
Anläggningar	<ul style="list-style-type: none">▪ Leder▪ Parkeringsplatser▪ Skyltar
Naturvårdsförvaltare	Borlänge Kommun
NVR:id	2030969

1.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Sjöberget reser sig som en markant bergsknalle i norra utkanten av stadsdelen Kvarnsveden. Högst uppe på berget finns ett vattentorn. Detta och markområdet närmast ingår dock inte i reservatet. Berget är skogsklätt och domineras av granskog som i vissa delar är omkring 150 år gammal. På toppen av berget finns hällar i dagen och skogen domineras här av tall. Sjöbergets tätortsnära läge gör att det idag nyttjas mycket av allmänheten för promenader och rekreation och av skolor och förskolor i deras utbildning.

Sjöbergets läge nära Kvarnsveden och Övermora by gör att det genom tiden har påverkats av människor på olika sätt. I början av 1900-talet hade skogen en öppen karaktär då hela området var inhägnat och användes för bete. Omkring 1912 revs djurstängslen och skogen fick växa igen. Skogen har aldrig varit kalavverkad men skogen bär spår från genomhuggningar, vedhuggningar och plockning av vindfällan. Virke till vedbrand och hässjor har plockats på berget liksom en del massved runt 1925 och en del björk till Sandströms skidfabrik 1946. På senare tid har två mindre skiften avverkats helt. I delar av området är spåren rikliga från brytning av sten till grunder för byggnader.

Sammantaget har området höga sociala, biologiska och pedagogiska värden. Det finns goda möjligheter att bevara och utveckla områdets upplevelsevärde för besökare. Med en anpassad skötsel kan värdet för rekreation och friluftsliv utvecklas i samklang med naturvärdena samtidigt som den biologiska mångfalden stärks.

Genom skogens karaktär av orördhet och att den under lång tid har fått utvecklas fritt ger miljön en bra bild över hur en naturlig skog kan se ut. Detta är av stort pedagogiskt värde med tanke på hur lite skog som idag finns som inte är påverkad av ett rationellt skogsbruk.

1.3 Områdets bevarandevärden

A. Biologiska värden

Skogen består till största delen av äldre granbarrskog där de äldsta träden är cirka 200 år. På vissa ställen har mängden döda träd i form av torrakor eller lågor blivit betydande vilket gynnar många skogslevande växt- och djurarter.

De högsta biologiska värdena finns i de gamla granskogarna i söder och norra vilka idag håller nyckelbiotopskvalité. Mängden död ved i form av lågor, högstubbar och stående döda träd ökar ständigt. Flera rödlistade arter som är knutna till död ved har påträffats. Gränsticka, rynkskinn, ullticka och doftskinn är klassade som *Nära hotad (NT)* i rödlistan och är alla beroende av lågor av framförallt gran. Andra arter som finns och ofta knyts till äldre barrskogar är ögonpyrola och violettgrå tagellav (NT).

B. Geovetenskapliga värden

Området är ett klackberg där berget på flera ställen kommer i dagen, framförallt uppe på bergryggen. Bergets markerade resning ur det annars så förhållandevis flacka landskapet vid Kvarnsveden sätter en tydlig prägel på området. Det finns även mindre klippbranter på flera ställen.

C. Kulturhistoriska värden

Några specifika kulturvärden utöver spår efter brytning av grundstenar är inte kända idag. Området bär vissa spår efter det tidigare begränsade skogsbruket vilket på sikt kommer att försvinna eftersom skötselplanen syftar till att låta området till stora delar få utvecklas fritt.

D. Friluftsliv och sociala värden

Betydelsen av att lätt kunna komma till natur från bostaden betonas mer och mer i olika sammanhang. Det har stort värde ur folkhälsoperspektiv och bidrar till att minska sjukfrånvaron. Området ligger nära Kvarnsveden och det är lätt att ta sig dit på olika sätt. Parkering och busshållplats finns nära reservatet. Som besökare möter man en gammal och spännande skog. En promenad längs stigarna, kanske en stunds eftertanke på en berghäll eller vid ett gammalt träd kan ge en välbehövlig sinnesro och avkoppling. I dag nyttjas området för kortare promenader och för svamp- och bärplockning. Det finns goda möjligheter att utveckla förutsättningarna för upplevelser i fler former inom naturreservatet.

Möjligheten att kunna komma till ett naturområde med sådan variation är en mycket stor pedagogisk tillgång för skolan. Man kan på ett litet område se och uppleva det mesta som finns i naturen i våra trakter.

2 Plandel

2.1 Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett tätortsnära naturområde med höga biologiska värden.
- på lång sikt bevara och öka områdets naturvärden och den biologiska mångfalden genom att skydda och utveckla naturen i området enligt skötselplanen.

2.2 Indelning i skötselområden

Området har indelats i skötselområden med likartade förhållanden och tillstånd. Det är främst olika bestånd av tall och gran med blandningar dem emellan samt några mer lövdominerade områden.

Några större initiala insatser för att stärka områdets biologiska värden utöver en viss årlig skötsel föreligger inte.

För att påskynda förloppet mot att utveckla de biologiska värdena kan vissa insatser göras för att skapa död ved i de områden som gallringar/röjningar är befogade.

Del	Beskrivning/nuläge	Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	Skötselåtgärder
1	Barrblandskog med mycket död ved, främst av löv men även en del granlågor. Vissa partier är starkt påverkade av skolans aktiviteter.	Barnnaturskog med inslag av löv. Rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier.	- Ingen åtgärd
2	Barrskog med ganska hög påverkan av det närliggande industriområdet. En del skrot och skräp finns samt ett gammalt vattentorn i dåligt skick.	Barnnaturskog som skyddar resten av området från industriområdets påverkan.	- Städning - Fällning av träd om de hotar att falla över staket eller stig
3	Barrblandskog med överståndare av tall och gran. Sparsamt med död ved. I områdets nordvästra hörn finns hällmark med gamla tallar där en lägerplast är iordningställd.	Olikåldrig tallskog med inslag av gran på friska partier. Död ved i olika former och nedbrytningsstadier.	- Viss gallring för att friställa gamla tallar och på sikt skapa en med talldominerad skog. - Ringbarkning av gran för att skapa död ved på sikt.
4	Yngre blandskog med varierad skötselhistorik. I	Barnnaturskog med inslag av löv. Rikligt med död ved.	- Röjning i ungskog, Gynna lövskogsutveckling vid

Del	Beskrivning/nuläge	Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	Skötselåtgärder
	norra delen finns mindre föryngringsytor, södra delen är röjd i ett tidigt stadium. En del äldre sälgar och aspar finns, enstaka överståndare av tall och gran.		skötselåtgärder där lövinslaget gynnas
5	Vattentorn med fri yta runtom	-	- Fastigheten sköts separat
6	Äldre genomgallrad granskog. Lite död ved.	- Äldre granskog med naturlig föryngring i luckor. En del död eller döende grov granskog	- Ringbarkning av några granar för att skapa död ved på sikt
7	Äldre tallskog med invuxen gran. Berg i dagen på stora delar. Lite död ved. Skogen är gles på hållmarker och tätare med inslag av gran på frisk mark	Olikåldrig tallskog med död ved i olika former.	- Viss plockhuggning av gran främst för att friställa grova eller gamla tallar. - Viss ringbarkning av gran så att träden får stå kvar i form av död ved.
8	Äldre, örtrik grannaturskog med en hel del lågor och flera fuktiga partier.	Grannaturskog med död ved i olika nerbrytningsstadier	- Ingen åtgärd
9	Yngre blandskog som uppkommit efter genomgående huggning. I slutningen ner mot Räddningstjänstens anläggning finns lite äldre lövträd. I anslutning till vägen finns en öppen yta som är lämplig att rusta som parkering.	Naturskog med stort lövinslag och död ved.	- Røjning och viss gallring i lövområdet närmast vägen för att ge en ljus entré till reservatet - Renhuggning på den nya parkeringen -Frihuggning kring äldre lövträd och tallar
10	Äldre granskog i nordsluttning med fläckvis mycket död ved, i huvudsak	Grannaturskog med mycket död ved i olika former. Naturlig föryngring i de luckor som	- Ingen åtgärd

Del	Beskrivning/nuläge	Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	Skötselåtgärder
	färskare lågor och torrakor. Västra sidan är lite yngre och har mindre död ved. Bitvis örtrikt.	uppstår.	
11	Lövrik skog med brynkaraktär längs en äldre traktorväg och den gamla banvallen. Vid sjön finns äldre aspar med något bohål.	Lövrikt skogsbryn med äldre aspar som ger reservatet en välkomnande entré. Vid banvallen ansluter Bysjörundan som nyttjas av det rörliga friluftslivet.	- Viss röjning längs väg och stig samt för att friställa grova lövträd.

2.3 Anläggningar för friluftsliv

Området används i dag i stor omfattning av närboende och skola för rekreation, friluftsliv och undervisning. En parkering finns vid reservatets södra entré ifrån vilken Bysjörundan är uppmärkt. Vid räddningstjänsten och reservatets västra kant iordningställs en ny parkering med vägvisare till Bysjörundan.

	Anläggning (se karta)	Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	Skötselåtgärder
A	Parkeringsplatser med vägvisning	Lätt att hitta till parkering och att parkera sitt fordon	<ul style="list-style-type: none"> - Enkel parkeringsplats iordningställs utanför Räddningstjänstens grindar - Uppsättning av hänvisningsskyltar - Röjning och justering av ytskikt - Underhåll vid behov
B	Fyra informationsskyltar	Informativa och väl underhållna skyltar	<ul style="list-style-type: none"> - Uppsättning av skyltar vid P-platserna - Underhåll vid behov
C	En samlingsplats med sittplats Lägerplatsen	Väl fungerande samlingsplatser Väl fungerande bänkar	<ul style="list-style-type: none"> - Upprustning av befintlig rastplats - Nya rastbänkar på strategiskt bra platser med jämna mellanrum - Underhåll vid behov
D	Markerade stigar och gränsmarkering Bysjörundan	Väl markerade stigar med diskret men tydlig märkning och vägvisning. Markering av gräns för reservatet.	<ul style="list-style-type: none"> - Uppmärkning av befintliga stigar enligt beslutskartan med orange markering - Underhåll vid behov

2.4 Uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att följa upp att skötseln utförs enligt skötselplanen och att målen för bevarande och ett gynnsamt tillstånd uppnås.

2.5 Finansiering

För den årliga skötseln av området skall anslås beräknade medel 15004 sek. Anläggnings- och investeringsbehovet har beräknats till 95920 sek vilket skall fördelas i en treårig investeringsbudget.

2.6 Kartor

Bilaga: Skötselområden

Skötselkarta för naturreservatet Sjöberget - bilaga till reservatsbeslut

